

Kā runāt ar bērnu, lai viņš sadzirdētu. Rekomendācijas pedagogiem un vecākiem.

☺ **Būt gataviem uzklausi.** Izrādīsim interesi un iedrošināsim bērnus runāt, sākot: *“Pastāsti vēlreiz!”, “Cik interesanti!”, “Vai es pareizi sapratu?”, “Kā būtu rīkojies tu?”.*

☺ **Iedrošināt.** Kad bērns piedzīvo iedrošinājumu, aug viņa pārliecība par sevi un savām spējām. *“Tu to vari!”, “Tev sanāks!”, “Tev izdosies!”, “Tu ļoti centies!”.*

☺ **Uzsvērt labo.** Labie vārdi vienmēr iedrošina censties, sasniegt vairāk. Piemērs: *“Izlijis piens. Lūdzu palīdzi satīrīt galdu”, “Ar dakšīņu mēs ēdam, bet spēlējamies ar mantiņām.”.*

☺ **Teikt, ko darīt, nevis, ko nedarīt:**

Nē	Jā
“Nenomet mēteli.”	<i>“Pakar mēteli uz pakaramā.”</i>
“Necert durvis!”	<i>“Aizver durvis ar rokturi un klusām”</i>
“Nesīt!”	<i>“Pieskaries draudzīgi!” (un parādiet, kā)</i>
“Neskrien!”	<i>“Ej, lūdzu, lēnām.”</i>
“Neaiztiec lampu!”	<i>“Tu vari spēlēties ar klučiem.”</i>
“Nekliedz!”	<i>“Runā drusku klusāk.”</i>
“Neskrien peļķē!”	<i>“Apiesim peļķi pa ietvi.”</i>
“Necērt tik stipri durvis ciet!”	<i>“Tu varētu atvērt/aizvērt durvis klusiņām?”.</i>

☺ **Lietot ES formu.** Tā vietā, lai teiktu: *“Tev ir netīra mute!”*, teiksim *“Es redzu netīrumus tev uz vaiga.”.*

☺ **Runāt “skaidrā valodā” un dot konkrētus norādījumus.** Tā vietā, lai teiktu: *“Sakārto istabu”* teiksim *“Noliec klučus.”* utml.

☺ **Bērni mācās atdarinot.** Neskoposimies ar vārdiem *“lūdzu”, “paldies”, “ar lielāko prieku”.*

☺ **Sarunā ar bērnu ir svarīgs acu kontakts.** Tas uzlabo komunikāciju un notur uzmanību. Arī ir lietderīgi lūgt bērnu atkārtot lūgumu.

☺ **Piedāvāsim bērniem izvēles iespējas.** *“Tu tagad krāsosi ar zīmuļiem vai saliksi puzzle?”.*

☺ **Lūgsim nevis pavēlēsim.** Tā vietā, lai teiktu: *“Paņem zīmuļus!”*, teiksim *“Lūdzu, es vēlos, lai tu paņēmtu zīmuļus”.* Izmantosim frāzes: *“Ļauj man paskaidrot...”, “Vispirms pavēro, kā es to daru, pēc tam pamēģināsi pats.”, “Interesanti, kāpēc tu izvēlējies tieši šo atbildi?”.*

☺ **Labāk teikt “STOP”, nevis “NĒ”.**

☺ **Raudošais bērns sākotnēji ir jānomierina,** lai pārietu satraukumam, un tikai tad ir jēga ar viņu runāt un kaut ko skaidrot. Tā vietā, lai teiktu: *“Kāpēc tu tā dari?”*, teiksim *“ES gribu parunāt par tavu uzvedību...”.*

Materiālu apkopojā un sagatavoja izglītības psiholoģe Diāna Mirošņika

Izmantotā literatūra un avoti:

1. Izabella Filjoza. Bērns mani neklausā! - Izd. "Jumava", 2015.g.
2. http://drosaberniba.lv/emacibas/kursi/10_Disciplinesanas_kartites.pdf
3. paligsvecakiem.lv